

TVRDOŠÍN

ORGÁN MsV KSS a MsNV FEBRUÁR 1987

Každý rok si s úctou pripomíname slávnosť februárové dni v Československu z roku 1948. Je to významný medzník našich novodobých dejín, pretože vo februári 1948 maže robotnícka trieda a ostatní pracujúci pod vedenia KSČ rozhodne vystúpili proti reakcii, na obranu revolučných výsledkov. Definitívne sa vyriešila otázka moci v našej vlasti. Lidovo-demokratické Československo vykročilo na cestu socialistického výstavby. Pracujúci ľud sa jednoznačne postavil za Gottwaldov budovalský program, za politiku upevňovania jednoty pracujúcich vo svätku Národného frontu, za trvalé priateľstvo a spoluprácu so ZSSR a ostatnými bratskými, ľudovo-demokratickými krajinami. Historický odkaz Februára 1948 - "moc robotníckej triedy, pracujúceho ľudu a otvorená cesta pre socialistickú prestavbu spoločnosti" - pre-

niká do práce komunistického strany, celého NF a všetkých štátnych orgánov a intenzívne ovplyvňuje vedenie celej našej spoločnosti aj dnes.

Pokračovať v plnení revolučného, internacionálneho a národného odkazu Víťazného februára dnes znamená dôsledne uskutočňovať politickú líniu programu XVII. sjazdu KSČ, upevňovať naše internacionálne sväzky so ZSSR a ostatnými krajinami sveta. Vernosť odkazu Februára znamená prehĺbvať vedúcu úlohu KS za všetkých úsekov nášho života, prispievať k upevňovaniu marxisticko-leninskej jednoty našej strany a k jej spojeniu s pracujúcim ľudom, zabezpečovať materiálne a životné istoty ľudu dôsledným a aktívnym plnením všetkých národných úloh, ktoré pred každým z nás stoja pri plnení plánu 8. päťročnice.

Š. Klimčík

Víťazný február

NIELEN KONTROLOVAŤ, ALE AJ POMÁHAŤ

Výbor ľudovej kontroly pri MsNV má po voľbách za sebou prvé skúsenosti. Po schválení činnosti MsV KSS a Radou MsNV v Tvrdošína našu činnosť 19.12. 1986 schválilo i plénum zasadnutie MsNV, ktorému zodpovedáme za svoju činnosť. Súčasne plénum zasadnutie schválilo aj plán práce na prvý polrok 1987 a hlavné úlohy kontrolnej činnosti na pšročnicu.

Kontrolná právomoc vo sfére národných výborov má najmä plénum zasadnutie, rada, komisie, odbory, výbery ľudovej kontroly národných výborov, každému v oblasti in vymedzenej pôsobnosti. Kontrolné oprávnenia sú obmedzené v zákonoch o národných výboroch a pokiaľ ide o výbery ľudovej kon-

troly národných výborov, v zmysle §. 121/1971 Zb., o ľudovej kontrole SSR. Cieľom kontrolnej činnosti bude nie len zistiť nedostatky, ale predovšetkým poskytnúť potrebnú pomoc pri realizácii úloh na zverenom úseku činnosti národného výboru. Z doteraz vykonaných previerok boli stanovené opatrenia na odstránenie systémových nedostatkov.

V duchu leninskej zásady nepodchádzať od problémov a nedostatkov pokiaľ nebudú odstránené, prvá akcia v prvom polroku je opätovne preveriť, či sa boli odstránené nedostatky z minulosti. Máme naplánované ďalej preveriť za spolupráce s komisiami sociálne-záručnou školenskú strážu pri ZŠ Medvedsis a v Tvrdošína.

Ďalej previerku využívania

služobných motorových vozidiel a hospodárenie s pohonnými hmotami.

Nemôžeme nespomenúť dobrú spoluprácu VĽK pri MsNV s VĽK pri ONV, ktorý nám pomáha v našich začiatkoch radami, poradením školení a metodickými pomôckami, čo predpokladá vyššiu odbornú úroveň vykonaných previerkových akcií.

Musíme sa usilovať o to, aby sa v našej práci realizovala vedúca úloha komunistického strany ako pri ovplyvňovaní plánu činnosti nášho výboru, tak pri využívaní konkrétnych zistení a nedostatkov.

V konečnom dôsledku chceme zabezpečiť, aby občania nášho mesta boli s činnosťou VĽK pri MsNV v Tvrdošína spokojní.

B. Loneková

RASTLINÁRI SA POCHLAPILI

Pri zabezpečovaní zvýšených plánovaných úloh r. 1986 boli vyššie nároky na organizáciu práce, pohotovosť techniky a pracovníkov. Na úseku výroby obilnín z plochy 210 ha namiesto plánovaných 672 bolo zozbieraných 856 t, čo je 127,3 % a výnos v priemere 4,07 t. Pri výrobe zemiakov namiesto plánovaných 1 672 t bolo zozbieraných 1 768,8 t, čo je 105 % a výnos v priemere 20,07 t. Vysoké percento prekročenia zaznamenala aj výroba zeleniny, predovšetkým kapusty bielej, kde namiesto plánovaných 145 t bolo splnených 255,7 t, čo predstavuje 176,3 %, všetko v prvej akostnej triede. Výroba krmovín má vleklé problémy s uskladnením na zimné obdobie a druhovým zložením. Napriek tomu plánované úlohy boli splnené, keď z plochy 2 258 ha oproti plánu bolo spracovaných o 50 t viac v celkovom objeme okolo 40 591, čo je 100 % a priemerný výnos 17,9 t/ha. Splnené a prekročené boli aj úlohy zúrodňovania pôdneho fondu a tak vytvorený dostatočný náskok pre plnenie úloh v roku 1987.

Zásľuhu na splnených úlohách má v plnej miere uplatňovanie realizačných opatrení, socialistickej súťaže, prémieového poriadku, politicko - organizačných opatrení, ale hlavne pohotovosť mechanizačných prostriedkov a obetavosť všetkých pracovníkov, ktorí sa na rastlinnej výrobe podieľali. U manuálnych pracovníkov ide predovšetkým o dôchodcov na všetkých hospodárskych dvoroch. Veľký kus práce vykonali ženy RV pri zbere sena z trvalotravných porastov /TTP/, najmä na menej prístupných plochách. Svahovitost nám komplikuje život pri výrobe jednotlivých plodín a preto vítame každú pomoc v špičkových prácach od všetkých zložiek NF, spoločenských organizácií, ale aj jednotlivcov, ktorí si chcú splniť socialistický záväzok, prípadne privyrobiť, hlavne počas

dní pracovného pokoja a v odpoľudňajších smenách. Doposiaľ sa slabo zapájali členovia jednotlivých záhradkárskych osád, ktorí majú zmluvnú povinnosť vykonať na JRD prácu v hodnote 100,- Kčs za prenajatú pôdu, čo predstavuje odpracovať 2 krát po 4 hodiny pri zbere a uskladňovaní krmovín /sena, siláž, slama/ v období od začiatku júna do neskorej jesene. S radosťou privítame lepšiu účasť všetkých ľudí ochotných pomôcť v sezóne 1987.

Kladne hodnotíme prístup pracovníkov mechanizačného strediska pri zabezpečovaní úloh v predĺžených smenách a v čase pracovného pokoja. Vyzdvihujeme obetavosť tých pracovníkov, ktorým patrí vďaka napr. za prvé miesta v socialistickej súťaži vo zvoze krmovín:

1. Bebej Jozef - 7 126 q sena z TTP

2. Huraj Jozef - 6 302 q sena z TTP.

V sejbe plodín prvé miesto obsadil Drgaň Štefan - 132 ha a druhé miesto Mikos Leonard - 116 ha. Nemalé zásluhy na dobrých výsledkoch majú traktoristi Ševc Ján a Medvecký - Hura Dušan v príprave pôdy, Mikos Leonard a Ďubašák Ján pri sadení zemiakov i orbe a zvoze krmovín, Rýdzik Vladimír a Grónsky František v hrabaní a obracaní krmovín, Kristovčák Peter v zbere rezačkou SPS - 2 284 t siláže a 1 600 t senáže s osádkou automobilovej dopravy s nástavbami veľkoobjemových vozov - Sirotom Jozefom, Landákom Stanislavom, Sirotom Karolom a Planietom Antonom.

Bolo by treba spomenúť ešte mnoho ďalších pracovníkov pri ostatných prácach, čo však pre malý priestor nie je možné.

Spoliehame sa na vysokú pracovnú morálku a pomoc ostatných pracovníkov vrátane brigádnikov zo zložiek NF v zápase o včasný a kvalitný zber plodín v r. 1987.

A. Števáňka

VÝSTAVA akademického sochára V. MIKUŠA

Na minuloročnej októbrovej vernisáži výstavy výberu z tvorby nár. umelca Desidera Millyho sa MsKS dohodlo s ak. sochárom Viktorom Mikušom, našim tvrdošínskym profesionálnym výtvarníkom, že mu zorganizuje a uskutoční prvú samostatnú výstavu jeho tvorby po ukončení štúdia na VŠMU. Prísľub sa stal skutočnosťou a v stredu 21. januára 1987 o 16,00 hod. bola výstava "Viktor Mikuš - plastika,

kresba" - otvorená. Za ONV - odbor kultúry sa vernisáže zúčastnili ss. vedúca inšpektorka E. Hrnčiariková a inšpektorka A. Tomová, za MsV KSS ss. Š. Klimčík a M. Bahna, za MsNV s. predseda Ing. I. Šaško a tajomník P. Koňuch, ako aj ďalší zúčastnení o výtvarné dielo v našom regióne a milovníci výtvarného umenia. Výstave predchádzala spoločná práca s OOS pri vydaní pla-

gátu podľa vlastného návrhu autora a bulletinu - "skladačky", obsahujúcej úvodné slovo komisára výstavy - J. M. Bašistu o autorovi, stručnú charakteristiku vystavovanej tvorby s základné životopisné údaje. Túto skladačku obdržali všetci návštevníci, ktorí boli na vernisáži. Výstava potrvá do 21. februára 1987. ZŠ doporučujeme využiť ju v rámci regionálnej výchovy.

- jab -

ZÁBAVNÁ GYMNASTIKA

Rozdiely v nárokoch na výživu sú podmienené: vekom, pohlavím, aktuálnym zdravím, vykonávanou prácou, spôsobom života, spôsobom odpočinku a klimatickými podmienkami.

Pohlavím predurčený rozdiel medzi mužom a ženou pretrváva po celý život. Ženy v dospelosti majú oproti mužom o 6 - 8 % nižšiu telesnú výšku a o 16 - 18 % nižšiu telesnú hmotnosť. V dôsledku

RACIONÁLNA VÝŽIVA ŽIEN civilizačného procesu bude ubúdať fyzická námaha, preto treba venovať pozornosť problému výživných potrieb osôb s relatívne nízkou fyzickou aktivitou. Medzi nimi je najviac žien. Uvedené faktory nás zaujímajú v súvislosti s výskytom degeneratívnych ochorení, ktoré podporuje nesprávna výživa. Patrí sem tučnota, poruchy metabolizmu cukrov, tukových látok, ateroskleróza, dna a výskyt žlčových kameňov. Množstvo tuku u dospelaj ženy predstavuje 22 - 30 % hmotnosti. Nesprávna výživa a nedostatok telesného pohybu spôsobuje, že 30 % dospelých žien trpí nadváhou.

Strava dospelaj ženy má byť kalóricky striedma, nutrične plnohodnotná, v 5 denných dávkach. Zdravý človek má prijímať 14 % energetického obsahu potravy v bielkovinách, 56 % v sacharidoch, 30 % v tukoch. Je dôležité zachovať pomer nasýteného tuku k nenasýtenému 1 : 1. Potreba C vit. predstavuje 100-300mg denne. Soľ v strave obmedzujeme - nadbytok solí poškodzuje cievnu stenu a udržiava vysoký tlak krvi. Denne máme prijať 2 litre tekutín, z toho asi polovicu ako pitnú vodu. Najpálčivejším problémom výživy žien je zabezpečenie potrebného obsahu železa v potrave.

Racionálna výživa a pohyb nám pomôžu udržať si zdravie a peknú postavu. A. Rašková

V posledných rokoch sa značne rozšírila zábavná forma gymnastického cvičenia pri hudbe. Aj v našej mestkej telovýchovnej jednote ženy odboru ZRTV ŠK Tvrdošín sa novej forme cvičenia venujú 2x do týždňa a to v pondelok a vo štvrtok. Pri dnešnom spôsobe života, chudobnom na pohybovú činnosť a bohatom na pohodlie a výdatnú stravu, je to jedinečný prostriedok, ako si udržať dobrú kondíciu. Gymnastické cvičenie pri modernej hudbe má veľké výhody v tom, že nie je náročné na zariadenie ani priestor. V našej TJ sa tomuto cvičeniu venuje viac ako 50 žien, vo väčšine prípadov matiek.

Uvedená forma cvičenia je vhodná aj pre pohybovo málo vyspelé cvičenky, pretože samy si môžu usmerniť náročnosť cvičenia, ktoré veľmi účinne vplyva na obehový systém, rozvoj svalovej aktivity, kĺbovej pohyblivosti a taktiež proti obezite.

Forma cvičenia nášho odboru vo večerných hodinách v telocvični ZŠ má aj výchovný význam. Pestuje v ženách návyk trvalej potreby pravidelne cvičiť, vedie k uvedomeniu vzťahu k cvičeniu, zvyšuje sebavedomie. V organizovanej skupine možno cvičenie spájať s vysvetlením významu telesnej výchovy pre socialistického človeka a s možnosťou zvyšovania prácenschopnosti žien.

Od 15. januára výbor organizuje pre členky nášho odboru 6 - týždňový cyklus - POHYBOM PROTI OBEZITE. Cvičenie prebieha 3x týždenne, do konca februára. Okrem pondelka a štvrtku pribudla ešte aj sobota. Samozrejme vo voľné dni pohybová aktivita - jednotlivo.

V úvode tohto cyklu MUDr. Rašková predniesla prednášku na tému NÁROKY NA RACIONÁLNU VÝŽIVU ŽIEN. Začiatkom marca uvidíme, aké sme dosiahli úspechy. Naša socialistická spoločnosť vynakladá množstvo prostriedkov na zvyšovanie kondičnej vyspelosti občanov, na ich všestranný harmonický rozvoj. Príďte medzi nás!

V. Brežanská

PRECHOD MAGURKOU

Lyžiarsky oddiel TJ ŠK Tvrdošín usporiadal 17. januára 3. ročník lyžiarsko-turistického prechodu Magurkou. Za priaznivého počasia sa tohto obľúbeného podujatia zúčastnilo 130 milovníkov bielej stopy. Nechýbalo tradičné občerstvenie pri vysielacom Magurka, o ktoré sa postaral J. Dropa.

Záver vydarenej akcie bol v jedálni SPŠ Tvrdošín. V príjemnej priateľskej atmosfére a pri dobrom guláši, o ktorý sa postarali I. Oravec a P. Otte si všetí účastníci povedali dovidenia o rok na IV. ročníku prechodu Magurkou.

LYŽIARSKA LIGA

Z iniciatívy lyžiarskeho oddielu TJ ŠK Tvrdošín sa od 10. januára koná mestská lyžiarska liga žiakov v lyžovaní - zjazd. Tohto podujatia, ktoré sa uskutočňuje prvýkrát v rámci mesta, sa zúčastňujú pravidelne žiaci obidvoch ZŠ v Tvrdošíne. Súťaž si rýchlo získava obľubu u našich detí, ktoré týmto spôsobom vyjadrujú radosť z pohybu. Súťaž je dlhodobá, zúčastniť sa jej môžu deti, ktoré doteraz nesúťažili.

Týmto podujatím sa snažia členovia lyžiarskeho oddielu spestriť voľný čas detí a podchytiť ich čo najviac aktívne športovať.

J. Plešková

PIONIEROM POČÍTAČE

Na začiatku kalendárneho roka sa uskutočňujú stretnutia najmladšej našej generácie s tými, čo vedú našu krajinu, naše mestá a obce. Tvrdošinske sa uskutočnilo v nedeľu 11. januára. Do kina Javor sa zišlo 300 vybraných pionierov. Po oficiálnom nástupe a hlásení pionieri zhodnotili svoju prácu za uplynulé obdobie a odovzdali predstaviteľom mesta záväzky. Potom sa k pionierom prihovorel predseda MsNV Ing. Ivan Šaško, ktorý okrem iného povedal: "Sme opäť na začiatku roka. Jeho dni sú pred nami ešte čisté, nepopísané, ale plné predsavzatí, túžob a želaní. Chceme ho naplniť tým najlepším, chceme urobiť čo najviac, chceme sa učiť, chceme spoznávať nové, rozšíriť si obzor svojich vedomostí, chceme mať veľa priateľov, ale najviac zo všetkého si želáme mier." A ďalej povedal: "Symbolickým prejavom vďaka za vašu doterajšiu prácu bude dnes darček v podobe dvoch počítačov, s ktorými budete môcť pracovať, rozširovať si svoje odborné znalosti, aby ste v budúcnosti dokázali dobre viesť našu spoločnosť."

O dobrú náladu a pobavenie sa potom postarali krúžky džezgymnastiky pri MsDFM a spevácky zbor Radosť spolu s hudobnou skupinou vojenského útvaru z Dolného Kubína.

V. Klimčíková

PRE USMIATU DETSKÚ TVÁR

"POZRITE SI SVET NAŠIMI OČAMI" - pod týmto názvom sme pripravili výstavku prác detí z pracovnej a výtvarnej výchovy, vyjadrujúce námety z mierového života.

V Medzinárodnom roku mieru sa počas celého roka rozvíjala aj v materských školách výchova k mieru. Deti sme viedli k tomu, aby sa vedeli hrať, radovať sa pod modrou oblohou, aby denne poznávali nové tajomstvá života v mieri. Chceme, aby deti prežívali svoj život v radosťi a šťastí a tak kolektív Materskej školy v Tvrdošine zvažoval, čo v roku mieru deťom pripraviť. Impulzom boli závery XVII. zjazdu KSČ, kde jednou z hlavných úloh v oblasti predškolských zariadení je dôsledne uplatňovať zdravotno-hygienické zásady v organizácii jednotlivých činností detí, dbať na znižovanie chorobnosti, na ich zdravý vývin - využívať na to pobyt detí na ihriskách, v záhradách.

V spolupráci s MsNV a JRD

v Tvrdošine sa nám podarilo získať nevyužitú priestranosť v blízkosti MŠ a zo združených prostriedkov zo závodov a podnikov v meste rozšíriť záhradu pre pobyt detí. Pracovníčky MŠ pri terénnych úpravách, náteroch oplotenia, záhradného zariadenia, zriaďovaní dopravného pásu odpracovali 720 brigádnických hodín. Ďalšou nemej významnou úlohou je zvyšovať telesnú zdatnosť a aj pohybovú výkonnosť detí. A tak sme zrušením stálej spálne získali miestnosť, ktorú sme zriadili ako učebňu pre hudobno-pohybovú výchovu detí. Je vybavená teľovými náradím a náčiním.

K zvládnutiu obidvoch úloh pristupovali zodpovedne všetky pracovníčky MŠ. Prispeli sme tak k zdraviu detí a k ich väčšiemu šťastiu. Veď o nič iné nám všetkým ani nejde! Symbolom mieru je holubica, no symbolom šťastia je usmiata detská tvár. M. Balážecová

Rokovanie Rady MsNV 20. januára 1987 bolo tentoraz dlhšie, ako obvykle. Zúčastnila sa na ňom i poslankyňa Federálneho zhromaždenia s. Mária Bušíková, za ONV-odbor finančný-jeho vedúca s. Cimráková a ss. Slamka a Papán - vedúci

Z rokovania Rady

komisie poverenej vykonaním periodickej revíznej kontroly na MsNV v Tvrdošine a organizáciách, ktoré spravuje. Keďže zákon nariaďuje predjednať výsledky revízie na najbližšej schôdzi Rady MsNV bol tento bod jedným z najhlavnejších. Okrem toho bolo zhodnotenie splnenia celomestského socialistického záväzku na rok 1986, odsúhlasený plán JSBVO na rok 1987, zhodnotená činnosť orgánov MsNV od volieb do konca roka 1986, schválený plán právnej výchovy, realizačný harmonogram VP NF na rok 1987, úlohy súboru opatrení v súvislosti s vodou a kanalizáciou a prerokované voľné návrhy členov Rady MsNV. - jmb -

2. regulačný stupeň

Vzhľadom na nepriaznivú situáciu vo výdatnosti vodných zdrojov riaditeľstvo SEVAK - u v Dolnom Kubíne a ONV-odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v Dolnom Kubíne vyhlásili od 25. januára 1987 druhý regulačný stupeň odberu dodávky vody. Uvedená regulácia sa vzťahuje na obmedzenie dodávky teplej vody na sídlisku Medvedzie. Dodávka teplej vody bude zabezpečovaná len v dňoch piatok a sobotu po celý deň, predbežne do konca marca.

Uvedená regulácia sa netýka obcí a miest, ktoré sú napojené na iné vodné zdroje - Nižná, Krásna Hôrka, Podbiel, ktoré majú dodávku vody zo skupinového vodovodu Oravský Biely Potok - Rezbárová skala. F. Šubjak

SOCIALISTICKÝ ZÁVÄZOK 1986 SPLNENÝ

V roku 1986 bolo prijatých 822 individuálnych a 25 kolektívnych záväzkov v celkovej hodnote 1 260 000,- Kčs. V priebehu roka sa individuálne záväzky spevňovali a ich počet vzrástol na 914, kým kolektívne ostali nezmenené.

K 65. výročiu založenia KSČ a k májovým voľbám do zastupiteľských zborov prijímali naši občania, pracovné kolektívy a zložky NF v meste - socialistické záväzky, k plneniu ktorých vedenie MaNV v spolupráci s MsV NF pripravili realizačný harmonogram prác. V neinvestičnej časti akcie "Z" bolo odpracovaných 104 500 brigádnických hodín a vytvorená hodnota diela 1 071 500,- Kčs. Na pomoc nášmu poľnohospodárstvu najmä v lete a na jeseň bolo odpracovaných 53 200 brigádnických hodín a vytvorená hodnota diela bola vyčíslená 665 tisícami Kčs.

V súhrne bolo odpracovaných 157 700 brigádnických hodín v hodnote 1 736 500,- Kčs. Bolo nazbieraných 20 680 kg starého papiera, 20 ton železného šrotu, 3 tony starého textilu, 64 q sklenených črepov a 670 kg liečivých rastlín. V meste bolo vy-

sadených 1 530 okrasných stromčekov, 170 ružových kríkov, 1 600 ovocných stromčekov a 1 500 drobných ovocných a okrasných krov.

Mestské stranícke a štátne orgány i MsV NF ďakujú za dosiahnuté výsledky v socialistickom súťažení MO SZM, vedenej s. Strážnikom Jurajom predovšetkým za práce na rekonštrukcii spoločenskej sály MsKS v centre mesta, lyžiarskemu oddielu TJ pod vedením s. Bavlnu Jaroslava za prácu na lyžiarskom vleku, základným školám a ich pionierskym organizáciám za terénne úpravy na sídlisku Medvedzie a údržbu parkovej zelene v centre mesta, SPŠ, SOU - L a ich zväzáckym organizáciám, MO slovenského zväzu záhradkárov, občianskemu výboru a občanom starého Medvedzia za úpravu tamojšieho cintorína, ale aj poslancom, predsedom občianskych výborov, ostatných spoločenských organizácií a všetkým tým občanom, ktorí sa podieľali na úspešnom splnení a prekročení celkovej hodnoty socialistického záväzku 1986.

Dosiahnuté výsledky nás zároveň všetkých zavazujú k vyvíjaniu ešte väčšieho úsilia na sústavnom zvelaďovaní a skrášľovaní nášho mesta.

P. Koňuch

MEDAILÓNIKY Z DEJÍN TVRDOŠÍNA

12 ZALOŽENIE TRSTENEJ.

Chotár mesta Tvrdošina bol veľký. Siahal až k Babej Hore, zaberaj povodie Oravice, Čiernej Oravy a časť povodia Bielej Oravy. Švankomírovci chceli z Tvrdošina obchodne ťažiť. Prekážalo im však, že v tomto meste bol najvyšší colný úrad, ktorý obchodníkov odrádzal. Bratislava napríklad, aby sa mohla lepšie rozvíjať, chcela sa zbaviť triceziny. Preto aj Švankomírovci chceli na rozsiahlom chotári Tvrdošina založiť ešte jedno mesto akoby pod nohami tricezimátora. Tvrdošín mal svoje polia v tesnej blízkosti mesta, ale lúky obhospodároval aj vo väčšej vzdialenosti, najmä popri Čiernej Orave. Preto starí ľudia volali Lúčna rieku Oravu a Oravicu zas Oravičnú.

Na Oravici, tam, kde stojí Trstená, istý Pavol z Tvrdošina vyklčoval roku 1370 veľkú lúku, ktorá padla do oka Švankomírovi ako miesto na založenie trhového mesta, ktoré by nebolo tak blízko triceziny.

Pri zakladaní Trstenej hral veľkú úlohu nemecký kupec Ján Hertel, ktorý sa podobral, že "na periférii Tvrdošina" založí mesto a že bude jeho dedičným richtárom, čiže šoltýsom. Švankomírovi bolo ľahko dostať povolenie, keďže bol notárom Ladislava Opoľského, ktorý v rokoch 1368 - 1373 bol palatínom, čiže prvým ministrom uhorského kráľa Ľudovíta Veľkého, ktorý po roku 1371 sa stal aj poľským kráľom. Zakladajúca listina Trstenej je z roku 1371.

K porovnaniu mestských práv Tvrdošina z roku 1369 a mestských práv Trstenej z roku 1371 treba poznamenať, že Tvrdošín sa riadil právom norimbergským, čiže juhonemeckým, ako väčšina slovenských miest - a Trstená právom magdeburským, čiže severonemeckým. Hlavný rozdiel bol v tom, že na čele Tvrdošina stál každý rok volený richtár a dvanásť prisázní, zatiaľ čo v Trstenej bol dedičný richtár, čiže šoltýs, alebo škultét, po nemecky schultheis - výterca dane. Keďže úplné sídlo Oravy - Veličná malo tiež mestské práva, utvorilo sa v stredoveku "Spoločenstvo troch oravských mestečiek" - Veličná, Tvrdošín a Trstená, ktoré si spoločne hájili svoje práva, ale často aj proti sebe bojovali.

/pokračovanie v budúcom čísle/

Zima sa prihlásila toho roku v plnej sile s bohatou nádielkou snehu, a preto by sme nemali zabúdať ani vo februári na pomocníkov v zá-

ZÁHRADKÁROM

hradách. Dbajme na naše vtáč-
tvo, najmä na sýkorky, ktoré
nám robia veľkých pomocní-
kov pri ničení škodlivého
hmyzu na ovocných stromoch.
Venujme im teľko času, kolko
je potrebné na zabezpečenie
potravy v zime. Je to najmä
loj, ktorý zavesíme na ko-
nár ovocného stromku, ale
tak, aby sa k nemu nedostala
mačka. Za poskytnutie krmiva
sa nám vtáčstvo počas roka
odmení niekoľkonásobne. Niet
vari záhradkára, ktorý by sa
v zimnom období nezamyslel
nad problémom, ako prezimujú
ovocné stromčeky a okrasné
kríky, najmä ruže. Najodol-
nejšie sú stromky v plnej
rodivosti a v plnom raste.
Tohoročná zima je dosť tvr-
dá, mrazy sú silné. Po vla-
ňajšom roku, ktorý bol veľmi
bohatý na úrodu ovocia, naj-
viac jablák, stromčeky boli
po veľkej úrode dosť zo-
slabnuté, a preto u nás je
možné aj namrznutie alebo
vymrznutie niektorých strom-
čekov. Menej odolné sú kore-
ne ovocných stromčekov. Za-
tiaľ máme snehu dosť, takže
prikrývka je dobrá a korene
kryje. Snehová prikrývka 20-
30 cm udrží teplotu pôdy o
5 až 6°C vyššiu, než na ho-
lej pôde. Február je mesiac,
v ktorom ešte nesmieme za-
budnúť narezat' si štepy na
štiepenie a preštiepovanie o-
vocných stromčekov a bobu-
lovín. Režeme z osvedčených
sort, zo zdravých stromov
a vždy z juhovýchodnej stra-
ny. Nerežeme z dvojročného
dreva, ale vždy len jedno-
ročný výhonok. Štyri odre-
zané výhonky zviažeme do
viazaníc a kolmo uložíme v
piesku v tmavej a chladnej
pivnici. Piesok by mal byť
polovlhký. K. Hanulák

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

V POSLEDNÝCH DŇOCH DECEMBRA
SA NARODILI:

Iveta Hutýrová, Lenka Kuboš-
ová, Pavol Jackulík, Magdaléna
Bubliaková, Marián Matejka

V JANUÁRI SA NARODILI:

Michal Ballek, Dušan Korman-
čík, Gabriel Gronský, Marián
Feranec, Štefan Polták, Jaro-
slav Daňa, Soňa Miklušičáko-
vá, Tomáš Mikuška, Lukáš Fe-
renčík, Eva Medvecká, Jana Ku-
níková, Lenka Garguláková,
Mária Medvecká, Linda Kaja-
nová, Tomáš Kunik

JUBILEÁ:

60 rokov - Eduard Ferenčík

50 rokov - Jozef Stroka

50 rokov - Oľga Abrahámová

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV:

Leonard Adamča - 49 ročný

SOBÁŠE:

J. Kordiak - A. Olexová

B. Bugan - D. Knapová

L. Silančík - M. Kapustová

J. Apolen - V. Ganobčíková

Za krásneho, ale mrazivého
počasia 30.1. - 1.2.1987 ZO
Zväzarmu pri SPŠ v Tvrdošine,
ZO Zväzarmu pri SOU-I. v Tvr-
došine a ZO Zväzarmu v Kri-
vej spoluorganizovali Slo-
venské kvalifikačné preteky
v sokolovských pretekoch

SPBZ

brannej zdatnosti. Miestom
podujatia boli organizátor-
mi dobre pripravené trate a
strelnica v okolí Krivej.

Z 316 účastníkov bolo 202
pretekárov, ktorí okrem so-
kolovských pretekov súťažili
aj v rýchlostnom biatlone.
Atmosféra a priebeh celých
pretekov boli úspešné a pria-
telské.

V záverečnom hodnotení sú-
ťažných dní odsneli slová
uznania a vďaka všetkým uspo-
riadateľom, ale hlavne ZO Zvä-
zarmu v Krivej a SPŠ v Tvr-
došine, ktorí vytvorili veľmi úspeš-
ne podmienky pre úspešný priebeh súťaže.
J. Duroc

MsKS pripravuje

* V piatok 6.2.1987 o 18,00 hod. sa v kine Javor uskutočnil predstavenie divadelnej hry se súčasnosti "Prelúdiu v mol" v podaní členov Divadla J.G.Tajovského so Zvolena. Vstupné: 17,-, 20,-, Kšs.

* V piatok 22.2.1987 v kine Javor sa predstaví našej verejnosti ľudová hudba M. Dudíka a Darinka Laščiaková s programom "Lúhím Ťa domov môj".

* V priestoroch agitačného strediska kina Javor je do 21.2.1987 inštalovaná výstava akademického výtvarníka Viktora Mikuša "Plastika, kresba". Verejnosti je sprístupnená denne od 8,00 - 16,00 hod. v pracovné dni a taktiež v časoch filmových predstavení.

* Bábkarý súbor dospelých, ktorý pracuje pod názvom "Lúčik", hľadá do svojich radov nových členov, ktorí by mali záujem v tejto oblasti kultúrno - výchovnej činnosti pracovať. Záujemci sa môžu prihlásiť na MsKS v kine Javor.

* MsKS otvára nové kurzy - macramé a ručných prác - slydovej kuchyne. Bližšie informácie podáva MsKS v kine Javor.

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a zô-
vodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. re-
daktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormančíková, V. Klimčíková,
Ľ. Ondříková, O. Ficiková, A. Adamčíková, E. Kusmáková. Vychádza
raz mesačne. Počet výtlačkov: 1 000. Tlač. DP pri MsNV
D. Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5